

Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Szentesi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

H-6600 Szentés, Kossuth u. 47.
Tel: 36-63 / 561-041 Fax: 36-63 / 561-049 e-mail: szentes.kk@katved.gov.hu

Szám: 063/488-2/2013/SZENTES ÁLT

Tárgy: Tájékoztatás aratással kapcsolatos tüzek megelőzéséről

Ügyintéző: Mészáros Tamás tű. tzls., kiemelt főreferens

e-mail: tamas.meszaros@katved.gov.hu

Tisztelt Cím!

Székhelyén

Tájékoztatom, hogy a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, illetve az általa működtetett Területi Tűzmeelőzési Bizottság által meghatározott feladatok alapján a nyári betakarítási munkák tűzveszélyességére való tekintettel és az ezzel összefüggő tüzek megelőzése érdekében a Szentesi Katasztrófavédelmi Kirendeltsége az alábbi tájékoztató anyagot teszi közre:

Tűzvédelem az aratás idején is

A nyári betakarítási munkák amellet, hogy nagy igénybevételt jelentenek a mezőgazdaságban dolgozóknak, igen tűzveszélyes is. Arra kellő körültekintéssel kell felkészülni, különösen fontos a betakarítási munkálatokban részt vevő erőgépek tűzvédelme, az aratásra, illetve a tarló és növényi hulladékok égetésére vonatkozó szabályok ismerete, betartása. Ezeket az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet tartalmazza.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek, illetve az aratás tűzvédelmi szabályai

A szabályok betartása különösen fontos, évente több száz mezőgazdasági tüzet – gabonatábla-tüzet, valamint kazal-, illetve boglyatüzet – kell eloltaniuk a tűzoltóknak.

A kalászos termény betakarítási, kazalozási, szalmaösszehúzási és bálázási munkáiban csak a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő, legalább egy, az érvényben lévő hatályos szabványoknak és jogszabályoknak megfelelő tűzoltókészülékkel is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. A jármű megfelelőségéről szemle során kell meggyőződni. Ennek tervezett időpontját nyolc nappal előbb írásban az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltségre be kell jelenteni. A szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek egy példányát a járművön el kell helyezni és a szemlét követő nyolc napon belül a katasztrófavédelmi kirendeltségnek meg kell küldeni.

Kötelező az akkumulátorok megfelelő védőburkolása, illetve kipufogó és a szikratörő éghető anyagoktól való megtisztítása legalább naponta egyszer. Figyelni kell arra is, hogy sehol se csepegjen az üzemanyag vagy hidraulika-folyadék, mert ez nagyban segítheti egy esetleges tűz terjedését. Fontos, hogy a munkagépet tilos a gabonatáblán, illetve tarlón üzemanyaggal feltölteni. A járműveken nyílt láng használatával járó karbantartást, javítást nem szabad végezni gabonatáblán, szérún és a rostonövénytarló területén, hiszen e munka során üzemanyag folyhat el, amelyet a nyílt láng lánggra lobbanthat.

Az aratást lehetőleg közút, illetőleg vasútvonal mentén kell először elvégezni, ezek mellett legalább három méter széles védőszántást kell kialakítani. Ugyanilyen védőszántást kell készíteni akkor, ha a munkaszünet idejére a kombájnt nem tudják a gabonatóblától, kazaltól legalább 15 méter távolságban leállítani. A munkálatok közbeni dohányzás veszélyeit is fontos szem előtt tartani, gabonatóblán még a járművek, erő- és munkagépek vezetőfülkéiben sem szabad dohányozni. Az aratás idejére a gabonatóblától 15 méterre kell dohányzó helyet kijelölni, ott vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

A szalmaösszehúzást és kazalozást végző erőgépek csak olyan távolságra közelíthetik meg a szalmát és a kazlat, hogy az ne jelentsen gyújtási veszélyt, ugyanis az erőgépek kipufogócsöve könnyen lángra lobbanthatja a száraz szalmát. Az összehúzott szalma alapterülete nem haladhatja meg az ezer négyzetmétert, és a szabadban összerakott kazlak között legalább húsz méter távolságot kell tartani, vasúti vágánytól legalább száz, közúttól és erdőtől legalább huszonöt méterre kell elhelyezni ezeket.

A tarló- és a növényi hulladék égetésének szabályai

Magyarországon évtizedek óta végeznek tarlóégetést, amelynek egyik oka a monokultúrák termelés. Ez azt jelenti, hogy a gabonavetést követő évben is gabona kerül ugyanazon táblába, így a növény gombabetegségei fokozottabban megjelennek. A gombabetegségek elleni védekezés jelentős mennyiségű növényvédőszer alkalmazásával jár. Ennek kiváltására alkalmazott olcsóbb módszer a tarlóégetés. A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) kormányrendelet azonban egyértelműen tiltja a lábon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetését. Ettől az előírástól azonban jogszabály eltérően is rendelkezhet. A kormányrendelet megsértése esetén a tarlóégetés környezetvédelmi bírsággal sújtható.

Amennyiben jogszabály lehetőség ad a tarló égetésére, az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységnek minősül és legalább 24 órával az égetés előtt a katasztrófavédelmi kirendeltségen írásban be kell jelenteni, továbbá az alábbi szabályokat be kell tartani. A tarlót egyidőben minden oldalról meggyújtani tilos, biztosítani kell ugyanis a vad elmenekülési lehetőségét. Csak tarlómaradványt lehet égetni, szalmát erre felhasználni tilos. Legalább három méter széles, de facsoportok, erdők mellett már hatméteres védőszántást kell alkalmazni. Lábon álló gabonatóbla mellett még védőszántás alkalmazása esetén is tilos tarlót égetni. 30 hektárnál nagyobb területek égetését szakaszosan kell végrehajtani, az egyes szakaszokat védőszántással kell egymástól elválasztani. Egyszerre csak egy szakasz égethető. Az égetés idején a területtől függetlenül legalább egy traktort ekével a helyszínen készenlében kell tartani. A tűz őrizetlenül nem hagyható, illetve ha már nincs rá szükség, azt el kell oltani. Az égetés után a területet át kell vizsgálni, és az izzó, parázsló részeket el kell oltani.

A tarlóégetések során a tűzvédelmi hatóság ellenőrzi, hogy megtörtént-e az előzetes bejelentés. Az előírások megsértése esetén a terület tulajdonosa, illetve az égetést végző ellen eljárás kezdeményezhető.

A fenti szabályok azért vannak, hogy meg gondolatlanság, felelőtlenség miatt ne vesszen kárba az egész éves mezőgazdasági munka, a termés.

forrás: http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=tuzvedelem_gyik_valasz&gyik_id=181.

Az aratással összefüggő alapvető tűzvédelmi szempontok

Kalászos termény betakarításának helyszínén a tűzvédelmet alapvetően meghatározza:

- a tűzoltó készülékek megfelelősége,
- a mezőgazdasági erő- és munkagépek és egyéb járművektűzvédelmi felülvizsgálatának elvégzése (jegyzőkönyv, gépszemle),
- az erő- és munkagép kipufogó-vezeték, szikratörő műszaki állapota, tisztántartása,
- a tartalék üzem- és kenőanyagok elhelyezése,
- a munkaszünet idejére vonatkozó gépelhelyezési előírások betartása,
- a dohányzásra kijelölt hely megfelelősége,
- a learatott kalászos termény OTSZ szerinti elhelyezése,
- az OTSZ által előírt területen a védőszántás kialakítása,
- a mezőn összerakott kazal tárolási kialakítása,
- a növényi hulladék OTSZ szerinti égetése.

Kalászos termény betakarításkor a telephely tűzvédelmét alapvetően meghatározza:

- a megfelelő tűzvédelmi szabályzat,
- az OTSZ szerinti tűzveszélyességi osztályba sorolás,
- a munkavállalók tűzvédelmi oktatása és annak nyilvántartása,
- a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett munkakörök nyilvántartása (jegyzék, kimutató) és érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező munkavállalók foglalkoztatása,
- a villamos-és villámvédelmi berendezések tűzvédelmi felülvizsgálata és annak igazolása (jegyzőkönyv, minősítő irat),
- a természárítás szabályainak betartása.

Tájékoztatnom továbbá, hogy a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. Rendelet (továbbiakban: rendelet) alapján az első fokú tűzvédelmi hatóság az alábbi bírság tételek kiszabására jogosult.

A rendelet 1. melléklete alapján:

Tűzvédelmi szabálytalanság	Tűzvédelmi bírság legkisebb mértéke /Ft/	Tűzvédelmi bírság legnagyobb mértéke /Ft/
1. Tűzvédelmi előírás megszegése, ha az tüzet idézett elő	100 000	1.000 000
2. Tűzvédelmi szabály megszegése, ha az tüzet idézett elő és az oltási tevékenységben a tűzoltóság beavatkozása is szükséges	200 000	3.000 000
3. Tűzvédelmi szabály megszegése, ha azzal közvetlen tűz vagy robbanásveszélyt idéztek elő	100 000	1.000 000
16. a) Tűzoltókészülék készenlétben tartásának hiánya (a veszélyes árut szállító járművek kivételével)		50.000/készülék
16. b) Tűzoltókészülék karbantartásának hiánya (a veszélyes árut szállító járművek kivételével)		30.000/készülék
40. Egyéb tűzvédelmi jogszabályban vagy a tűzvédelmi szabályzatokban foglalt előírások, továbbá a tűzvédelmi szabványok előírásainak megszegése esetén	20.000	60.000
42.A termőföld védelméről szóló törvényben előírt hasznosítási, vagy mellékhasznosítási kötelezettség elmulasztásával a tüzesetek megelőzéséről nem gondoskodik	60.000	200.000

A fenti rendelet értelmében a 7. § (1) bekezdése alapján a tűzvédelmi hatóság az 1. mellékletben megjelölt szabálytalanság esetén az ott rögzített mértékben tűzvédelmi bírságot szabhat ki. Az 1. mellékletben foglalt táblázat 1-8., 12-16. a), 17-18., 20-24., 29., 30. és 36. sorában rögzített szabálytalanságok esetén - az 5. § szerinti eljárások kivételével - a tűzvédelmi bírság kiszabása kötelező.

(2) Ha az 1. mellékletben rögzített szabálytalanság ismételten fordul elő, a tűzvédelmi bírságot ki kell szabni.

(3) Több szabálytalanság együttes fennállása esetén a bírság mértéke az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összege, de legfeljebb 10 000 000 forint.

Mindenki legyen tekintettel az esetlegesen érvényben lévő tűzgyújtási tilalomra és a tűzgyújtási szabályokra!

A tűzvédelmi szabályokat akkor is be kell tartani, amennyiben nincs tűzgyújtási tilalom.

A jogszabályi előírások szerint (306/2010. (XII.23.) kormányrendelet a levegő védelméről) a tarlóégetés TILOS!

Kivételt jelent a növény-egészségügyi hatósági elrendelés. Azonban ebben az esetben is be kell tartani a jogszabályi előírásokat:

- az Országos Tűzvédelmi Szabályzat értelmében a tervezett égetés helyét, időpontját és terjedelmét a megkezdés előtt legalább 24 órával az illetékes hivatásos tűzoltó-parancsnokságságnak írásban be kell jelenteni. A tarlót szabályos égetésnél körül kell szántani, fásításoknál védősávot kell biztosítani. A tarlóégetés időtartamára tűzoltásra alkalmas eszközökről kell gondoskodni, és legalább egy traktort ekével a helyszínen kell készenlétben tartani. A tarló- vagy a növényi hulladékégetés célját szolgáló tüzet őrizetlenül hagyni tilos, és veszély (például élénkülő szél) esetén, vagy ha a tűzre már szükség nincs, azonnal oltani kell. Az égetés befejeztével a helyszínt gondosan át kell vizsgálni, hogy ne maradjon parázslás, vagy izzás.
- **A tűzvédelemről szóló 1996. évi XXXI. törvény szerint az, aki a beavatkozást igénylő eseményt szándékosan okozta, köteles a tűzoltással, műszaki mentéssel kapcsolatosan keletkezett költségek megtérítésére.**
- **Aki pedig szabálytalanul éget tarlót, és ennek nyomán a hivatásos tűzoltóság beavatkozása szükséges, tűzvédelmi bírsággal sújtható.**

A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a tűzoltással, műszaki mentéssel kapcsolatosan keletkezett költségeket minden esetben megtéríteti, ha bebizonyosodik, hogy a tüzet szándékosan okozták.

A fent leírtak alapján kérem, hogy a nyári betakarítási munkák során előfordulható tüzek megelőzése érdekében, a tájékoztatómban közölt előírásokat figyelembe venni szíveskedjenek. Egyben kérem, hogy a helyi lehetőségek figyelembevételével a fentiekben leírtakról az érintett gazdálkodókat, vállalkozókat, cégeket lehetőségükhöz mérten tájékoztatni szíveskedjenek. Amennyiben a nyári betakarítási munkálatok jogi szabályozásával (OTSZ) kapcsolatban kérdése merül fel, Kirendeltségünk igény esetén szakmai segítséget nyújt.

Az illetékes Katasztrófavédelmi Kirendeltség a fentiekben szereplő tűzvédelmi jogszabályi előírások megtartását a nyári betakarítási munkálatok során a társhatóságok bevonásával fokozottan ellenőrzi fogja.

Szentes, 2013. június 14.

Tisztelettel:

**Kajtár István tű. alezredes
tűzoltósági tanácsos
kirendeltség vezető
nevében és megbízásából:**

**Kiszely Attila tű. őrnagy sk.
hatósági osztályvezető**

Készült: *1 eredeti példányban*
Egy példány: *3 lap*
Kapja: *1. Irattár*
2. Címzettek /Irattári példány szerint/
Elektronikus úton kapja: Címzettek /Irattári példányon/